

Lourdes Domingo Domingo

***El relato fantástico y la
muerte del espectador. Nuevas
metáforas de lo sublime en un
contexto de apocalipsis.***

UPF, 1 d'octubre 2015

* El relato fantástico y la muerte del espectador

Hipòtesis

Corpus d'anàlisi

Metodologia i aplicació

Conclusions

* El relato fantástico y la muerte del espectador

***Partida: corpus compacte de films de M. Night Shyamalan com a fantàstic transcendental**

***Enllaç amb corpus de sèries amb trets comuns:**

- Mort/s
- Drama existencial – món apocalipsis
- Entorn quotidià
- Escenografia allunyada d'altres subgèneres
- Sensació pausa

Hipòtesis

* Suposen una nova tendència en el fantàstic audiovisual contemporani?

* Si és així, aquesta tendència altera la modalitat recepció?

*** Què comparteixen. Anàlisi del corpus sencer:**

- Narratiu
- Temàtic

*** Comparteixen tradicions? Anàlisi de l'herència prèvia compartida:**

- Codis religiosos
- Codis dramàtics
- Codis literaris
- Codis cinematogràfics

* El relato fantástico y la muerte del espectador

*** Quines novetats aporten conjuntament? Anàlisi de les innovacions compartides:**

- Posada en escena
- Posada en trama

*** Els seus relats incideixen de forma particular en l'espectador. Anàlisi de la seva recepció:**

- Hermenèutica
- Fenomenologia

Corpus d'anàlisi

- * Los primeros amigos - Wide awake (1998)
- * El sexto sentido - The sixth sense (1999)
- * El Protegido - The Unbreakable (2000)
- * Señales - Signs (2002)
- * El bosque - The village (2004)
- * La joven del agua - Lady in the water (2006)
- * El incidente - The happening (2008)

-
- * Praying with anger (1992)
 - * Airbender, el último guerrero - The last Airbender (2010)
 - * After earth (2013)
 - * La visita - The visit (2015)

Corpus d'anàlisi

- * Perdidos (Lost, 2004-2010), creada por J.J. Abrams y Damon Lindelof
 - * Fringe (2008-2013), creada por J.J. Abrams, Alex Kurtzman, Roberto Orci
 - * The leftovers (2014-), creada por Damon Lindelof y Tom Perrotta (autor del libro)
 - * Les Revenants (2012-), creada por Fabrice Gobert
 - * Resurrection (2014-2015), creada por Aaron Zelman
-

Metodologia i aplicació

Estudi creuat des de:

- *Perspectiva estètica**
- *Perspectiva fenomenològica**
- *Perspectiva narrativa**
- *Perspectiva hermenèutica**

Metodologia, autors i conceptes

***Conceptes narratius:**

- Aristòtil: retòrics i poètics (metàfora)**
- Wayne C. Booth, Gérard Genette: narratològics per posada en trama i escena**
- Tzvetan Todorov: fonaments gènere fantàstic**
- Frank Kermode: model apocalíptic-teoria final**

***Conceptes d'estètica**

-Friedrich Schiller: concepte d'allò sublim

-Ernst Gombrich: conceptes d'estil, tradició, convenció, metàfora

***Conceptes hermenèutics:**

-Paul Ricoeur: temps i narració, metàfora viva, tradició, comprensió mediada (H. G. Gadamer)

***Conceptes fenomenològics:**

-Edith Stein: empatia, record, cos

Conclusions (1)

Què comparteixen

*Alimentació particular de l'imaginari col·lectiu sobre la mort

*Allò sublim activa el fantàstic com a gènere de la vacil·lació en aquestes ficcions

*Context apocalíptic: representacional (sentitmissió) i estructural (final/ variació homèrica)

Conclusions (2)

Tradicions compartides

***Jueva-cristiana: model bíblic, pecat, culpa, perdó, esperança, redempció, sacralitat (figuracions religioses)**

***Tragèdia grega: anagnòrisi, conflictes cosmos-persona-família-societat**

***Literatura anglosaxona XIX-XX: Wilkie Collins (fantàstic soterrat), Charles Dickens (relats entregues, popular, identitats ocultes), Henry James (mostrar pels efectes)**

***Classicisme cinematogràfic: centralitat espectador i referències puntuals**

Conclusions (3)

Innovació conjunta: metàfores d'allò sublim

1) La pausa expressiva

-de contingut (mort, vacil·lació i èxtasi sublim)
-enunciativa (el·lipsi, temps subjectiu, no vectorial, focalització múltiple, silencis d'autor i ralenti, muntatge en continuïtat, perspectives subratllades com pla cenital, tematització i diegetització del narrador, autor i processos enunciatius)

Conseqüències en fase de lectura (espectador)

Conclusions (3)

Innovació conjunta: metàfores d'allò sublim

2) La immanència transcendida

- dialèctica interior-exterior (metàfora...) i viu-mort (personatges)
- figuració del llindar
- geografia ambigua contagiada

Conclusions (3)

Innovació conjunta: metàfores d'allò sublim

3) Identitats difuses i absències

- “epojé” enunciativa afecta els personatges
- metàfora com a substitució aporta la idea d'absència
- identitats vaporoses: el mort aferrat al món i el viu absent de la seva existència

Conclusions (4)

Impacte al moment pragmàtic

***Més relectures: centralitat de la mirada de l'espectador, indicacions especials gènere fantàstic i estratègies enunciatives de doble capa i temps**

***Solitud: absències i fi del relat**

***Empatia eina per reactualitzar i fer-lo present**

***Al llindar de la mort redimit pel saber**

Lourdes Domingo Domingo

***El relato fantástico y la
muerte del espectador. Nuevas
metáforas de lo sublime en un
contexto de apocalipsis.***

UPF, 1 d'octubre 2015